
Samenvatting

In het voorliggende advies heeft de Gezondheidsraad ammoniak onder de loep genomen. Tachtig procent van alle geproduceerde ammoniak wordt gebruikt als kunstmest. Een derde hiervan wordt direct op de bodem aangebracht, terwijl de rest als ammoniumverbindingen (voornamelijk zouten) in andere soorten kunstmest wordt verwerkt. Verder wordt ammoniak gebruikt voor de productie van synthetische vezels, plastics en explosieven. Tevens is het aanwezig in koelsystemen. Daarnaast wordt ammoniak in de vorm van ammoniumionen vaak toegevoegd aan huishoudproducten (schoonmaakmiddelen, ruitenreinigers) en wordt het gebruikt als vlugzout.

Dit advies past in een reeks adviezen waarin de Gezondheidsraad op verzoek van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de effecten van stoffen op de voortplanting beoordeelt. Het gaat vooral om stoffen waaraan mensen tijdens de beroepsuitoefening kunnen worden blootgesteld. De Subcommissie Classificatie Reproductietoxische Stoffen van de Commissie Gezondheid en Beroepsmatige Blootstelling aan Stoffen van de Raad, hierna aangeduid als de commissie, kijkt naar effecten zowel op de vruchtbaarheid van mannen en vrouwen als op de ontwikkeling van het nageslacht. Bovendien worden effecten van blootstelling van de zuigeling via de moedermelk beoordeeld.

Op basis van Richtlijn 93/21/EEC van de Europese Unie doet de commissie een voorstel voor classificatie. Voor ammoniak komt de commissie tot de volgende aanbevelingen:

- voor effecten op de fertiliteit adviseert de commissie om ammoniak niet te classificeren wegens onvoldoende geschikte gegevens
- voor effecten op de ontwikkeling adviseert de commissie ammoniak niet te classificeren wegens onvoldoende geschikte gegevens
- voor effecten tijdens lactatie, adviseert de commissie om ammoniak niet te kenmerken wegens onvoldoende geschikte gegevens.